

Dobрила nas uči potrebi povezanosti klera i naroda

Manuel ANGELINI

O Dobrilinoj ostavštini govorili su profesori Stipan Trogrlić, Josip Grbac i Mihovil Dabo

PULA - Biskup, nacionalni preporoditelj i prosvjetitelj, izdavač, narodni poslanik - svi aspekti djelovanja Jurja Dobrile proizlaze iz njegova kršćanskog nadahnuća. Iskustvo djetinjstva, odrastanja u brojnoj obitelji u kojoj je vjera bila važna, osjećaj socijalne zapostavljenosti i obespravljenosti, sve ga je to formiralo. Za svećenički poziv opredijelio se da bi mogao pomoći svom narodu, istarskim Hrvatima koji su tada bili izrazito siromašni i neobrazovani. Nosio je identitet seljačkog sina i kad je hodao bečkim dvorom - istaknuo je prof. dr. sc. Stipan Trogrlić, voditelj područnog centra u Puli Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, na prekinočnoj znanstvenoj tribini posvećenoj životu i djelu biskupa Dobrile.

Na tribini održanoj u do posljednjeg mjesta ispunjenoj maloj dvorani Doma branitelja, uz prof. Trogrlića koji se pozabavio crkveno-vjerskim djelovanjem Jurja Dobrile, o biskupovoj ostavštini govorio je prof. dr. sc. Josip Grbac s riječke Teologije, a o njegovom političkom djelovanju prof. Mihovil Dabo s Odsjeka za povijest Sveučilišta u Puli. Tribina je upriličena uz 200. obljetnicu rođenja i 130. obljetnicu smrti bisku-

Crkva je tek lani rekla da je korupcija grijeh. Ne uspijeva nam ni spriječiti svojevrsnu diskriminaciju većine, za što se čitavog života borio biskup Dobrila. Nedostaje nam njegove političke hrabrosti, rekao je prof. Josip Grbac

pa Jurja Dobrile, i to u godini kad Institut Ivo Pilar obilježava 20 godina znanstvenih istraživanja.

- Ima li danas netko tko bi se mogao smatrati drugim Dobrilom? Što mu duguje mo i što bismo od njega mogli naučiti? - upitao se prof. dr. sc. Grbac te zaključio: "Ne slijedimo njegove tragove, odmaknuli smo se od Dobri-

linog djelovanja. Crkva na ovim prostorima bila je u njegovu doba borba za bolji život domaćih ljudi, borba protiv nejednakosti hrvatskog, većinskog naroda u Istri. Njegov poslanje bilo je opisniti siromašni puk, razviti svijest o važnosti narodnog jezika, odgojiti hrvatskom narodu u Istri što više nacionalno svjesnih svećenika i obrazovanih svjetovnjaka.

Cjelokupna njegova djelatnost utemeljena je na povezanosti klera i naroda, a mi svjedočimo kako je Crkva tek lani rekla da je korupcija grijeh. Ne uspijeva nam ni spriječiti svojevrsnu diskriminaciju većine, za što se čitavog života borio biskup Dobrila. Nedostaje nam njegove političke hrabrosti. To nije politika radi politike, to je Dobrila - na evandeoska baština".

Osim što se bavio vjerskim i obrazovnim, biskupskim i prosvjetiteljskim radom, Juraj Dobrila bio je i političar. U Istarski sabor ušao je kao porečko-pulski biskup, na jedno od tri zastupnička mjesta rezervirana za ovdašnje

biskupe, a potom je bio delegiran i u Carevinsko vijeće u Beču. "I on je osoba od povjerenja bečkog dvora", veli prof. Dabo te nastavlja:

- O jednakopravnosti tada nema govora. Apsolutnu većinu u Istarskom saboru imaju Talijani, građansko-liberalnih nazora, s tek po jednim hrvatskim i slovenskim zastupnikom. I u takvom okruženju biskup Dobrila, koji se politikom bavio kratko, od 1861. do 1865., isticao se velikim angažmanom, bio je zastupnik istarskog naroda, nacionalnog preporoda i modernizacijskih nastojanja za one koji nisu imali pravo glasa, i kao takav bio je smetnja većini u Istarskom saboru. Već se u drugom saborskom sazivu ne pojavljuje na sjednicama, a slijedi i neuspjela kandidatura za Carevinsko vijeće, pa se Dobrila povlači iz političkog života i traži premještaj na tršćansko-koparsku biskupiju, rekao je prof. Dabo.

Juraj Dobrila oporučno je osigurao obilate stipendije slavenskim đacima, osnovao je sjemenište u Pazinu, današnji Kolegij, razvio je svijest o važnosti tiskovina na hrvatskom jeziku, o vrijednosti narodnog jezika, zaključio je prof. Dabo.

Duška PALIBRK

Posmrtni ostaci još uvijek u Trstu

Nedavno je odbijen službeni zahtjev da se posmrtni ostaci Jurja Dobrile premjeste iz Trsta u Istru, u Eufrazijevu baziliku u Poreču ili u Beram gdje je navodno želio biti pokopan. Tršćanski biskup je bio "za", ali kanonici nisu na to pristali. Nakon toga podnesen je zahtjev da se u Istru premjesti dio posmrtnih ostataka, i još se čeka odgovor, odgovorio je prof. Grbac na pitanje iz publike.